

ZAKRES I ZNACZENIE DIAGNOZY FUNKCJI WZROKOWYCH ORAZ REHABILITACJI ORTOPTYCZNEJ W TRUDNOŚCIACH SZKOLNYCH.

Proces nauki czytania i pisania jest procesem złożonym, w którym jedną z podstawowych ról odgrywa narząd wzroku i percepcja wzrokowa. Nieprawidłowości w funkcjonowaniu narządu wzroku, możliwe do zdiagnozowania jedynie w badaniu ortoptycznym, bardzo często są przyczyną problemów w nauce czytania i pisania u dzieci młodszych. U starszych uczniów powodują to, iż nie są oni w stanie płynnie i efektywnie czytać, poziom graficzny ich pisma jest obniżony, a w pisemnych pracach pojawiają się błędy. W tych przypadkach skuteczność prowadzonych zajęć z zakresy terapii pedagogicznej, niestety jest niewielka. W związku z tym rozpoznanie dysleksji winno być poprzedzone badaniem ortoptycznym lub konsultacją okulisty dziecięcego. Takim badaniem powinny być objęte wszystkie dzieci z grupy ryzyka dysleksji. Należy zaznaczyć, że diagnozę funkcji wzrokowych wskazane byłoby przeprowadzić u dzieci:

1. Od 5-tego roku życia.
2. Z zagrożonych i patologicznych ciąż.
3. Przedwcześnie urodzonych.
4. Z obniżonym napięciem mięśniowym.
5. Z opóźnionym rozwojem ruchowym.
6. Ze wspomnianej powyżej grupy ryzyka dysleksji.
7. Z wadami wzroku.
8. Mających rodziców z wadami wzroku i chorobami narządu wzroku.

Trzeba podkreślić, że rehabilitacja ortoptyczna przynosi największe efekty u dzieci między piątym a dziesiątym rokiem życia.

Korzyści płynące z przeprowadzonych badań:

- Działania profilaktyczne, czyli zapobieganie skutkom nie wykrytych wad narządu wzroku.
- Profilaktyka trudności szkolnych, dzięki wykryciu dysfunkcji a następnie przeprowadzeniu cyklu ćwiczeń zaleconych przez specjalistę.
- Możliwość wczesnej interwencji okulistycznej, tzn.: wyrównanie ostrości wzroku za pomocą szkieł korygujących wady refrakcji.
- Propagowanie postaw prozdrowotnych – uświadomienie rodzicom konieczności badań wzroku u dzieci i konieczność powtarzania ich raz w roku, a u dzieci noszących okulary zaleca się konsultacje okulistyczne nawet co pół roku.

Odpowiednio wczesne badanie ortoptyczne, przeprowadzone pod kątem trudności szkolnych, a co za tym idzie właściwa diagnoza i podjęcie odpowiedniej pracy, pozwalają na wyrównanie startu szkolnego, a w wielu przypadkach ułatwiają funkcjonowanie szkolne u starszych uczniów.

Pamiętajmy, że wady wzroku powinny być wykrywane jak najszybciej, najlepiej w pierwszych latach życia, w związku z tym, iż wtedy jest największa szansa na całkowite wyleczenie. Jednakże tak się nie dzieje a przeciwnie: bardzo często zdarza się, że rodzice i nauczyciele zauważają problemy dziecka ze wzrokiem dopiero wtedy, gdy zaczynają pojawiać się kłopoty z nauką.

M.J.Pietrzak-Świstak